

ZARZĄDZENIE MINISTRA OŚWIATY

z dnia 15 kwietnia 1966 r.

w sprawie prowadzenia i finansowania zawodowych szkół przyzakładowych, internatów, przedszkoli, świetlic dziecięcych, ogrodów jordanowskich oraz wczasów dla dzieci i młodzieży w ramach działalności pozaoperacyjnej przedsiębiorstw państwowych.

Na podstawie § 5 ust. 1 pkt 5 oraz ust. 2 i 4 uchwały nr 402 Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 1963 r. w sprawie działalności pozaoperacyjnej o charakterze socjalno-bytowym przedsiębiorstw państwowych (Monitor Polski Nr 95, poz. 444) zarządza się, co następuje:

§ 1. Zarządzenie dotyczy prowadzenia i finansowania w całości lub w części ze środków obrotowych przedsiębiorstw państwowych w ramach działalności pozaoperacyjnej:

- 1) zawodowych szkół przyzakładowych, a mianowicie:
 - a) zasadniczych szkół zawodowych dla pracujących młodocianych,
 - b) zasadniczych szkół zawodowych dla pracujących dorosłych,
 - c) techników i liceów zawodowych,
 - d) szkół mistrzów,
 - e) internatów i świetlic przy szkołach zawodowych dla pracujących młodocianych,
- 2) przyzakładowych przedszkoli i świetlic dziecięcych,
- 3) przyzakładowych ogrodów jordanowskich,
- 4) wczasów dla dzieci i młodzieży.

§ 2. Rozmiary działalności pozaoperacyjnej przedsiębiorstw (§ 1) określają narodowe plany gospodarcze, a w zakresie nie objętym tymi planami — plany usług przyzakładowych urządzeń socjalnych, ustalone w porozumieniu z wydziałami oświaty i kultury prezydiów właściwych powiatowych (miejskich, dzielnicowych) rad narodowych.

§ 3. Obowiązki przedsiębiorstw w zakresie prowadzenia i finansowania szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych wymienionych w § 1 określają wytyczne stanowiące załącznik do zarządzenia.

§ 4. Ministrowie (kierownicy urzędów centralnych), którzy nadzorują lub którym podlegają przedsiębiorstwa prowadzące szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze określone w § 1, przesyłają Ministrowi Oświaty analizę i ocenę wyników działalności pozaoperacyjnej przedsiębiorstw podlegającej koordynacji Ministra Oświaty.

§ 5. Zarządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Oświaty: *W. Tułodziecki*

Załącznik do zarządzenia Ministra Oświaty z dnia 15 kwietnia 1966 r. (poz. 96).

WYTYCZNE W SPRAWIE DZIAŁALNOŚCI POZAOPERACYJNEJ O CHARAKTERZE SOCJALNO-BYTOWYM
PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH

Rozdział 1.

Zasadnicze szkoły zawodowe dla pracujących młodocianych.

§ 1. 1. Przedsiębiorstwo może zorganizować własną zasadniczą szkołę zawodową dla pracujących (przyzakładową),

jeżeli plan zatrudnienia na okres co najmniej 3 kolejnych lat przewiduje przyjęcie do pracy w każdym roku kalendarzowym nie mniej niż 40 młodocianych pracowników tego samego zawodu lub zawodów pokrewnych i jeżeli młodociani ci podlegają obowiązkowi doksztalcania się.

2. W uzasadnionych wypadkach za zgodą Ministerstwa Oświaty przedsiębiorstwo może zorganizować zasadniczą szkołę dla pracujących przy mniejszej liczbie zatrudnionych młodocianych niż określona w ust. 1.

3. Przedsiębiorstwo nie posiadające odpowiedniej liczby młodocianych do zorganizowania dla nich zasadniczej szkoły przyzakładowej dla młodocianych może zorganizować taką szkołę dla pracujących (przyzakładową), do której będą uczęszczali młodociani zatrudnieni w przedsiębiorstwach pokrewnych branżowo, podlegających temu samemu resortowi lub różnym resortom.

4. Tworzenie i prowadzenie szkół, o których mowa w ust. 3, następuje w drodze wzajemnego porozumienia zainteresowanych przedsiębiorstw i po wyrażeniu zgody przez organ administracji szkolnej przydzielną właściwej rady narodowej.

§ 2. 1. Przedsiębiorstwo organizujące zasadniczą szkołę zawodową dla pracujących (przyzakładową) obowiązane jest zapewnić odpowiedni lokal, kadre pracowników pedagogicznych, administracyjnych i obsługowych oraz należyte wyposażenie szkoły w sprzęt i pomoce naukowe.

2. Lokale na pomieszczenie szkół przyzakładowych zapewnia przedsiębiorstwo w drodze adaptacji istniejących budynków własnych lub budowy nowych obiektów szkolnych.

§ 3. Przedsiębiorstwo powinno otaczać młodocianych szczególną opieką, polegającą na:

- 1) umożliwieniu zamiejscowym młodocianym dojazdu do szkoły i miejsca odbywania praktycznej nauki zawodu,
- 2) zapewnieniu młodocianym, których codzienny dojazd na naukę nie jest możliwy, opieki wychowawczej w świetlicach szkolnych oraz odpowiednich warunków mieszkaniowych i wyżywieniowych w internatach lub wydzielonych izbach w hotelach robotniczych albo domach młodego robotnika, jeżeli liczba uczniów uzasadnia konieczność prowadzenia przez przedsiębiorstwo tego rodzaju działalności.

Rozdział 2.

Zasadnicze szkoły zawodowe dla pracujących dorosłych.

§ 4. Zasadnicze szkoły zawodowe dla pracujących dorosłych kształcą dorosłych pracowników przedsiębiorstw, przy których zostały zorganizowane, w zawodach typowych dla tych przedsiębiorstw. Nauka odbywa się bez oderwania od pracy (szkoła wieczorowa). Szkoły te powinny być prowadzone w myśl zasad odnoszących się do zasadniczych szkół dla pracujących dorosłych Ministerstwa Oświaty. Przepisy §§ 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

Rozdział 3.

Technika i licea zawodowe.

§ 5. 1. Przedsiębiorstwo może prowadzić technika (licea) zawodowe przyzakładowe, jeżeli istnieje konieczność podniesienia kwalifikacji pracowników w określonej specjalności albo jeżeli dopływ absolwentów techników zawodowych nie zaspokaja w danej specjalności potrzeb przedsiębiorstwa. Przepisy §§ 1 i 2 stosuje się odpowiednio.

2. Nauka w technikach (liceach) przyzakładowych odbywa się bez oderwania od pracy (szkoły wieczorowe) i powinna być prowadzona w myśl zasad odnoszących się do techników dla pracujących.

Rozdział 4.

Szkoły mistrzów.

§ 6. W celu przygotowania pracowników przedsiębiorstwa do pełnienia funkcji mistrza przedsiębiorstwa określone na podstawie art. 30 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 1961 r. o rozwoju systemu oświaty i wychowania (Dz. U. Nr 32, poz. 160) mogą prowadzić szkoły mistrzów. Szkoły te powinny być prowadzone jako szkoły wieczorowe.

Rozdział 5.

Planowanie i finansowanie szkół zawodowych przyzakładowych.

§ 7. Przedsiębiorstwa pokrywają w ciężar działalności pozaoperacyjnej, z wyjątkiem kosztów i dochodów praktycznej nauki zawodu, następujące wydatki:

- 1) koszty amortyzacji, utrzymania pomieszczeń, wyposażenia w sprzęt i pomoce naukowe oraz inne wydatki rzeczowe szkoły, świetlicy i internatu,
- 2) osobowe na opłaceniu pracowników administracyjnych i obsługowych szkoły, świetlicy i internatu oraz koszty podróży służbowych (przeniesień) tych pracowników;
- 3) osobowe na opłaceniu wychowawców internatu oraz koszty podróży służbowych i przeniesień tych pracowników;
- 4) osobowe związane z wykonywaniem opieki wychowawczej nad młodocianymi w wydzielonych izbach w hotelach robotniczych albo domach młodego robotnika (§ 3 pkt 2).

§ 8. 1. Przedsiębiorstwa ustalają na każdy rok kalendarzowy plan zatrudnienia pracowników szkoły, z wyjątkiem nauczycieli przedmiotów teoretycznych opłacanych z budżetu kuratorium okręgu szkolnego (wydziały oświaty i kultury) lub z budżetu centralnego właściwego resortu (Ministerstwo Górnictwa i Energetyki, Ministerstwo Przemysłu Ciężkiego, Ministerstwo Przemysłu Chemicznego i Ministerstwo Komunikacji).

2. Do czasu opracowania dla szkół zawodowych szczegółowych norm zatrudnienia pracowników administracyjno-biurowych oraz pracowników gospodarczych i obsługi, w zasadniczych szkołach zawodowych przyzakładowych stosuje się zasady zatrudnienia tych pracowników, ustalone w pkt 7, 8 i 9 okólnika nr 15 Ministerstwa Oświaty z dnia 8 maja 1959 r. w sprawie zatrudnienia i wynagradzania pracowników zasadniczych szkół zawodowych dla pracujących — przyzakładowych (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 6, poz. 81).

3. Pracownicy szkół, o których mowa w § 7 pkt 2, są wynagradzani według zasad określonych w przepisach o uposażeniu pracowników administracyjnych i obsługowych zatrudnionych w szkołach i placówkach oświatowo-wychowawczych.

4. Pracownicy szkół, wynagradzani dotychczas według zasad obowiązujących w danym przedsiębiorstwie, mogą być opłacani nadal według tych zasad do czasu pozostawania na zajmowanym w szkole stanowisku pracy.

§ 9. Do czasu odmiennego uregulowania zasad finansowania zasadniczych szkół zawodowych dla pracujących dorosłych oraz szkół mistrzów wydatki tych szkół pokrywane są w ramach działalności pozaoperacyjnej przedsiębiorstw na zasadach obowiązujących w stosunku do zasadniczych szkół zawodowych przyzakładowych.

§ 10. 1. Podstawą działalności finansowo-gospodarczej zawodowej szkoły przyzakładowej jest plan rzeczowo-finansowy obejmujący:

- 1) plan rzeczowy szkoły i internatu — liczbę uczniów klasy I, liczbę uczniów ogółem, liczbę oddziałów, liczbę uczniów korzystających z internatu,
- 2) plan dochodów oraz kosztów szkoły i świetlicy:
 - dochody,
 - koszty określone w § 7 pkt 1 i 2,
- 3) plan dochodów i kosztów internatu (lub opieki wychowawczej w hotelach robotniczych i domach młodego robotnika):
 - dochody,
 - koszty określone w § 7.

2. Dochody szkoły, internatu i świetlicy stanowią dochód działalności pozaoperacyjnej.

3. Określone w planie dochodów i kosztów szkoły (ust. 1 pkt 2) wydatki rzeczowe prowadzenia szkoły powinny być dostosowane do faktycznych potrzeb związanych z jej prowadzeniem. Wysokość tych wydatków w stosunku rocznym powinno się określać w granicach orientacyjnej normy na 1 oddział odpowiednich szkół zawodowych Ministerstwa Oświaty dla młodzieży nie pracującej.

4. Koszty zakwaterowania uczniów w internatach szkolnych, wliczając w to wszystkie wydatki rzeczowe i osobowe, związane z utrzymaniem internatu, wraz z kosztami rzeczowymi i przygotowania posiłków w stołówce internatu, łącznie z wydatkami na opłacenie personelu kuchennego, nie powinny być wyższe niż w internatach szkół młodzieżowych.

5. Koszty wyżywienia w internacie (wartość produktów żywnościowych, bez kosztów związanych z przygotowaniem posiłków) pokrywają uczniowie ze środków własnych.

6. Organizację internatu dla uczniów zawodowych szkół przyzakładowych dla pracujących młodocianych określi właściwi ministrowie w porozumieniu z Ministrem Oświaty.

§ 11. 1. Jeżeli do szkoły przyzakładowej uczęszczają uczniowie będący pracownikami innych przedsiębiorstw, przedsiębiorstwa te powinny partycypować w kosztach prowadzenia szkoły (ewentualnie internatu, świetlicy szkolnej) w stosunku do liczby uczniów.

2. Jeżeli zajęcia teoretyczne prowadzone są w budynkach szkół ogólnokształcących lub innych szkół zawodowych, przedsiębiorstwo ponosi odpowiednią część kosztów związanych z utrzymaniem lokalu. Zasady rozliczania tych kosztów powinny być ustalone w umowie zawartej między zainteresowanym przedsiębiorstwem a organem administracji szkolnej lub szkołą, jeżeli została upoważniona do zawarcia takiej umowy. Odpłatność przedsiębiorstw z tego tytułu ustala się na podstawie faktycznych kosztów poniesionych przez szkołę w roku ubiegłym lub kosztów planowanych.

§ 12. Szczegółowe zasady oraz tryb opracowywania i zatwierdzania planów rzeczowo-finansowych szkół, internatów i świetlic szkolnych ustalają właściwi ministrowie (kierownicy urzędów centralnych).

§ 13. Ewidencja księgową przedsiębiorstwa powinna w pełni odzwierciedlać osiągnięte dochody i ponoszone nakłady (koszty) według poszczególnych rodzajów tej działalności (przyzakładowe szkoły zawodowe według ich typów, internaty, świetlice itd.), z uwzględnieniem zasad przewidzianych przepisami okólnika Ministerstwa Finansów z dnia 23 stycz-

nia 1965 r. w sprawie ewidencji kosztów i dochodów działalności pozaoperacyjnej przedsiębiorstw państwowych (Dz. Urz. Min. Fin. Nr 2, poz. 7).

Rozdział 6.

Przedszkola i świetlice dziecięce.

§ 14. Uprawnienia i obowiązki przedsiębiorstw, związane z prowadzeniem przedszkoli i świetlic dziecięcych, oraz zasady finansowania tych placówek określają:

- 1) uchwała nr 63 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 1962 r. w sprawie usprawnienia zarządzania przyzakładowymi urządzeniami socjalnymi (Monitor Polski Nr 27, poz. 110),
- 2) zarządzenie Ministra Finansów z dnia 15 czerwca 1965 r. w sprawie gospodarki finansowej zakładów budżetowych (Monitor Polski Nr 34, poz. 190),
- 3) wytyczne Ministra Oświaty z dnia 19 czerwca 1962 r. w sprawie uprawnień i obowiązków wydziałów oświaty i kultury w zakresie przyzakładowych przedszkoli i świetlic dziecięcych oraz zasad i form współpracy zainteresowanych zakładów pracy z wydziałami oświaty i kultury,
- 4) niniejsze wytyczne.

§ 15. 1. Przedszkola i świetlice przyzakładowe są finansowane w formie zakładów budżetowych.

2. Plan finansowy zakładu budżetowego ujemuje koszty eksploatacyjne związane z prowadzeniem przedszkoli i świetlic dziecięcych (bez remontów kapitałnych) w ramach dotacji budżetowych rad narodowych oraz innych dochodów, o których mowa w § 16, z wyjątkiem kosztów określonych w ust. 3.

3. W planie działalności pozaoperacyjnej przedsiębiorstw powinny być ujęte:

- 1) koszty administracyjno-gospodarcze objęte § 20, poz. 206, § 22, § 31 poz. 311, 312, 313, 315 i § 32 poz. 321 i 322 lit. f) klasyfikacji paragrafowej wydatków, stanowiącej część V załącznika nr 1 do zarządzenia Ministra Finansów z dnia 17 grudnia 1965 r. w sprawie klasyfikacji dochodów i wydatków budżetu centralnego i budżetów terenowych (Monitor Polski Nr 72, poz. 413),
- 2) koszty amortyzacji,
- 3) koszty prowadzenia księgowości placówek,
- 4) koszty dodatkowych świadczeń na rzecz pracowników administracyjnych i obsługowych placówek, wynikające ze zbiorowych układów pracy lub innych przepisów szczególnych.

4. Przepis ust. 3 pkt 4 nie dotyczy przedsiębiorstw, w których w myśl przepisów obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszych wytycznych świadczenia te są pokrywane w ramach kredytów przyznawanych z budżetu rad narodowych na prowadzenie przyzakładowych przedszkoli i świetlic.

§ 16. Wpłaty z funduszu zakładowego, dobrowolne wpłaty indywidualne rodziców, wpłaty komitetów rodzicielskich i organizacji związkowych oraz inne wpływy pieniężne przeznaczone na poprawę warunków i ewentualne rozszerzenie zadań placówek stanowią pozycje dochodów planu finansowego placówek (jako zakładów budżetowych) i nie mogą być zaliczone na dochód działalności pozaoperacyjnej przedsiębiorstw.

Rozdział 7.

Ogrody jordanowskie.

§ 17. W zakresie zasad tworzenia ogrodów jordanowskich, zarządzania nimi, warunków korzystania, nadzoru i współpracy przedsiębiorstw z wydziałami oświaty i kultury należy stosować odpowiednio wytyczne Ministra Oświaty z dnia 19 czerwca 1962 r. w sprawie uprawnień i obowiązków wydziałów oświaty i kultury w zakresie przyzakładowych przedszkoli i świetlic dziecięcych oraz zasad i form współpracy zainteresowanych zakładów pracy z wydziałami oświaty i kultury.

§ 18. Wydatki bieżące (osobowe i rzeczowe) związane z funkcjonowaniem przyzakładowych ogrodów jordanowskich powinny być pokrywane ze środków działalności pozaoperacyjnej według norm stosowanych w ogrodach jordanowskich prowadzonych przez rady narodowe.

§ 19. Dochody własne ogrodów jordanowskich (wpłaty z funduszu zakładowego, dobrowolne wpłaty indywidualne rodziców, organizacji związkowych i inne) stanowią wpływy działalności pozaoperacyjnej.

§ 20. Przepisy dotyczące ogrodów jordanowskich odnoszą się również do placów gier i zabaw.

Rozdział 8.

Wczasy dla dzieci i młodzieży.

§ 21. 1. Uprawnienia i obowiązki przedsiębiorstw prowadzących sezonowe placówki wczasów dla dzieci i młodzieży (kolonie, obozy i półkolonie) są określone w wytycznych Pełnomocnika Rządu do Spraw Wczasów dla Dzieci i Młodzieży.

2. Zasady finansowania placówek wczasów dla dzieci i młodzieży określa zarządzenie Ministra Finansów z dnia 15 czerwca 1965 r. w sprawie gospodarki finansowej zakładów budżetowych (Monitor Polski Nr 34, poz. 190).

§ 22. 1. W ramach działalności pozaoperacyjnej mogą być finansowane następujące koszty sezonowych placówek wczasów dla dzieci i młodzieży:

- 1) transport własny przedsiębiorstwa,
- 2) utrzymanie obiektów, stanowiących majątek trwały przedsiębiorstwa, w okresie pozakołoniowym, jeżeli obiekty te są w tym okresie nieczynne,
- 3) podatek od nieruchomości oraz amortyzacja obiektów wymienionych w pkt 2.

2. Przepisy § 16 stosuje się odpowiednio.

§ 23. 1. W stałych placówkach wczasów dla dzieci i młodzieży (domy wczasów dziecięcych), prowadzonych i finansowanych przez przedsiębiorstwa, całość wydatków bieżących, związanych z organizacją i prowadzeniem placówek, powinna być pokrywana w ramach działalności pozaoperacyjnej według norm stosowanych w placówkach prowadzonych przez rady narodowe.

2. Opłaty rodziców za pobyt dzieci w stałych placówkach (ust. 1) stanowią dochód działalności pozaoperacyjnej przedsiębiorstwa.

§ 24. Organizowanie przez przedsiębiorstwo domów wczasów dziecięcych wymaga zgody Ministerstwa Oświaty. W zakresie prowadzenia tych placówek obowiązują zasady ustalone w okólniku nr 38 Ministra Oświaty z dnia 20 grudnia 1958 r. w sprawie wytycznych organizacyjno-wychowawczych dla państwowych domów wczasów dziecięcych (Dz. Urz. Min. Ośw. Nr 14, poz. 220).

Rozdział 9.

Przepisy wspólne dotyczące planowania i finansowania przedszkoli, świetlic dziecięcych, ogrodów jordanowskich oraz wczasów dla dzieci i młodzieży.

§ 25. Wysokość kosztów i dochodów działalności pozaoperacyjnej przedsiębiorstw, związanej z prowadzeniem przyzakładowych urządzeń socjalnych, określają zbiorczo roczne plany tej działalności. Plany kosztów i dochodów działalności pozaoperacyjnej poszczególnych placówek są odrębne od planów finansowych tych placówek jako zakładów budżetowych.

§ 26. Przepisy § 13 stosuje się odpowiednio do przedszkoli, świetlic dziecięcych, ogrodów jordanowskich oraz wczasów dla dzieci i młodzieży.